

Plast i hagen – plast i magen?

Cecilie Baann

19.9.24 - Hage for helse

Erfaringer fra forskningsprosjektet

PROEALND

Plastprodukter har mange nytteområder i norske hager

- Hindrer ugras og innsekter → Mindre sprøytemidler
- Beskytter mot vind og vær → Økt avling
- Hagedesign → Hageopplevelse og estetikk
- Oppbinding av planter og trær

Hva er plast i norske hager?

Markdekke / ugrassfilm / biofilm

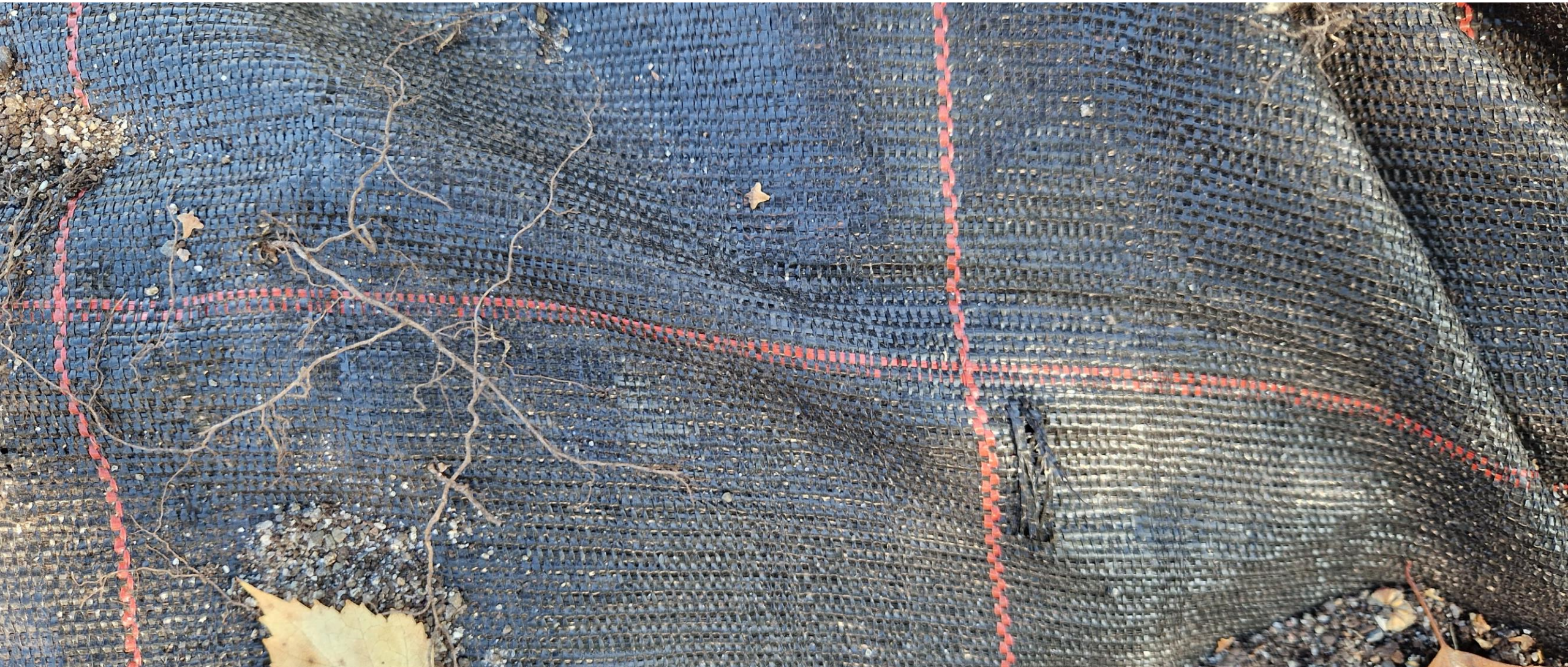
Fiberduk

Barkduk

Vevd jorddekkeduk

Nett mot fugler og innsekter

Potter, brett og kasser

Støtter, oppheng, kanter, strips

Hvordan kan plast i hagen bli et problem?

Plast på avveie i naturen

Foto: Christoph Noever / Universitetet i Bergen

Mikroplast i planter og kropper

Foto: PAPILLONS forskningsprosjekt, NIVA

Bærekraft og sirkularitet

Foto: Cecilie Baann

Microplastics found in ever Mil- testicle in study Fant mikroplast i kvinners brystmelk

Scientists say discover
decline in sperm co

forskni

Kjøp abonnement

Logg inn

Kultur Helse Miljø Samfunn Teknologi Naturviten Podcast Ny

Dagsavisen

Ny studie viser sammenheng mellom nanoplast og hjerteinfarkt

Forskere har funnet nanoplast i plakk fra åreforkalkninger. – Det er oppsiktsvekkende, sier professor Jutta Dierkes.

(Foto: chayanuphol / Shutterstock / NTB)

Mikroplast er målt i blod for første gang. Hva betyr det?

Forskningsdagene

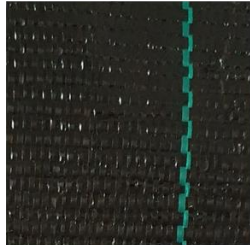

the size of microplastic,
that's closer to the grain of rice

Se video her:

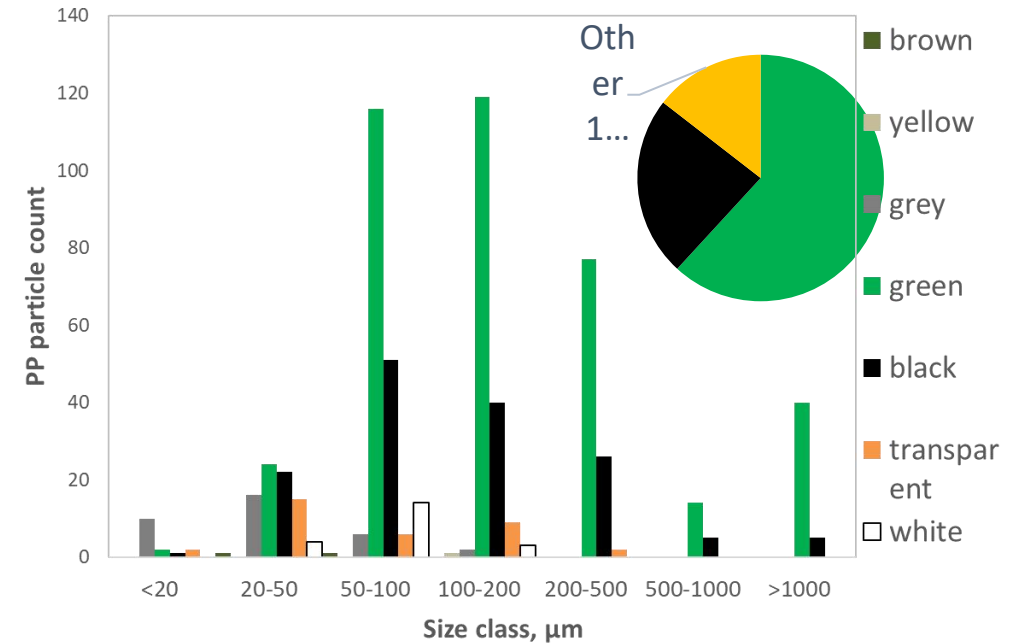
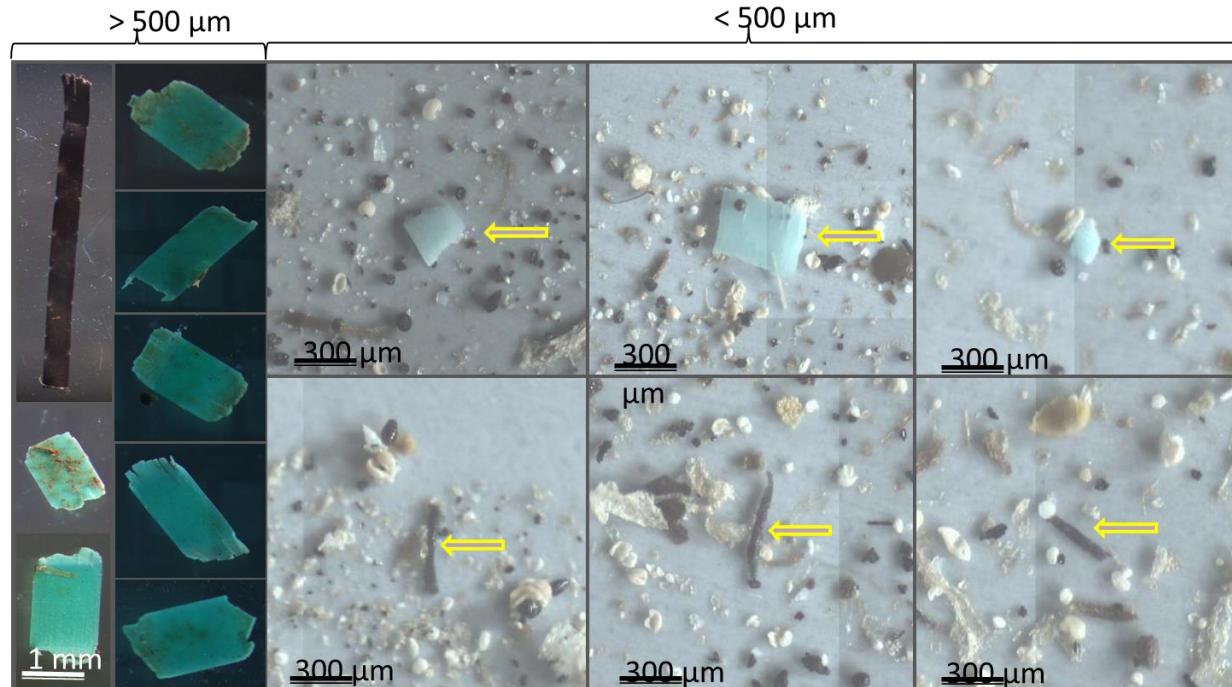

Jorde i Tyskland med vevd jorddekkeduk

Durable woven mulch film (made of PP)

Green marking stripes (made of PP)

- PP particles accounted for **76%** of all plastic particles.
- **62%** of all PP particles were **green** and 24% were black, which most likely originated from the mulch film.
- In total, **65%** of all MP particles were likely originated from mulch films

Research conducted in PAPILLONS project, by University of Bayreuth (Ger) by Christian Laforsch and Sarmite Kemchek

Mikroplast har fysiske, kjemiske og biologiske konsekvenser for jordhelse og økosystemer:

- **PH-verdi og mikrobenes** aktivitet i jorda kan endres av mikroplast. Det kan påvirke næringsopptak
- Mikroplast kan **tilstoppe porene i frø**, som forsinker utviklingen av røtter.
- **Nanoplast** kan tas opp av planter, som igjen spises av mennesker og dyr, uten at vi helt kjenner konsekvensene av det.
- Plast inneholder **kjemikalier** som kan lekke ut i jord og vann, og påvirke både plante- og menneskehelse.
- **Bionedbrytbar plast 'maisplast'** inneholder både fossil plast og kjemikalier. Nedbrytninga påvirkes av temperatur, jordkvalitet, vanninnhold og jordliv.

Hva kan du gjøre i hagen din?

Før du sår kan du:

- Vurdere om det finnes alternativer til plast?
 - Naturmaterialer (halm, ull)
 - Regenerative praksiser (vekstskifte, underkulturer)
- Vurdere hvilke typer plast som er nødvendig, og hva du kan redusere
- Lage en plan for opprydning
- Tenke gjennom hage-estetikk

Når du er ferdig med plasten bør du

- Undersøke hvordan hageplast/landbruksplast avfallshåndteres i din kommune
- Fjerne all plast som ikke lenger har en funksjon
- Sortere plasten i forskjellige typer og levere til gjenvinning
 - Gjenvinning bidrar til et mer sirkulært kretsløp!

Sammen står vi sterkere

- Etterspør felles løsninger i andelshagen
- Bruk forbrukermakta – spør om alternativer
- Samarbeider du med naturen, eller forsøker du å kontrollere den?

Tusen takk for at du gjør en forskjell!

PROLAND

Prosjektreferanser:

Protecting Agricultural Lands from Plastic Pollution (Proland): <https://www.niva.no/prosjekter/proland>

Plastic in Agricultural Production: Impacts, Life-cycle and long-term Sustainability (Papillions): <https://www.niva.no/en/projects/papillions>